

Napló

Apare de 2 ori pe luna.

Inscris in Registrul Publ.
casiunilor periodice la Tri-
bunalul Hunedoara sub.
No 3 — 1938.

Director proprietar și redac-
tor răspunsabil:
Alexandru Molnár.

Felelos szerkesztő és kiadó:
Molnár Sándor.

Petroșeni, XV. évfolyam 21 szám.

1938. Augusztus 3.

Regina Maria a intrat în veșnicie

O veste tristă a străbătut lumea cu înțelea de fulger.

Locuitorii Țării au primit vestea cu consternare și lacrimi: a murit Regina, Marea noastră Regina Maria, mama răniților.

Aripa neagră a dolului a stărnit șiroaie de lacrimi calde din ochii celor 19.000.000 locuitori cari cu înțelea pline de regret, își arată astăzi nemângâiați marea lor iubire pentru Aceia care s'a identificat atât de mult cu neamul a cărei Regina Mamă era până ieri.

Doliul năprasnic care lovește Țara noastră, în aceste clipe grele, durerea care încearcă inima simțitoare a Majestății Sale Regele nostru iubit, trebuie să impună întregii națiuni o respectuoasă reculegere. Atunci când s'a publicat tristul buletin medical vestind agravarea stării sănătății Majestății Sale Reginei, mulți dintre cei cari urmăriseră cu o mută suferință, chinul nobiliei Regine, au simțit fiorul unei rele prevestiri.

Vestea morții, venită la un scurt răstimp, a indoliat cu o brutalitate neașteptată, o națiune care azi închină Reginei o lăcrimată litanie.

Ôfesege Mária királyné
a koronázás napján

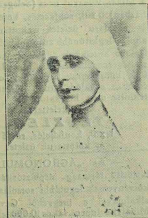
Mária anyakirályné halála

Egy áldásos élet, fenkölt gondolkodású, népért élő királyi-

lanatok alatt szétterjedt az egész országban.

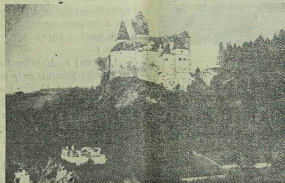
S nemcsak a Felsőges királyi család tagjait borította

hőhéher koporsóhoz a legtávolabbi országrészekből is eljöttek az emberek, hogy a hálás kegyelet adóját leróják bucsúimáikban a

asszony: Mária anyakirályné szive dobbant utolsó 1938. július 13-án délután, a sinaiai királyi kastélyban.

A szomorú hír a maga megdöbbentő tragikumában pil-

gyászba a királyasszony távo-
zása, de az egész országot, mert
hisz nincs az országnak olyan
polgára, aki ne a legnagyobb
rajongással, szeretettel, hálával
emlékezze nagy királynéjára.

A Sinaiaiban felavatolozott

Felsőges Asszony koporsója előtt.

Eljöttek a világháború katonái, akik még élnek, s akiket sebesülésük idején, maga a királyasszony ápolt, saját patolyát hőhéher kezeivel, — akiknek búsító itallal enyhítette a lát gyötrel-

mes forrását, — ismét mások akiknek odaült az ágyaszélére, s mivel súlyos sebesülten hazairai nem tudtak, Oirta meg helyettük a levelet.

S eljöttek azok is, akikkel az ország újjáépítésében együtt dolgozott, s akiknek példát mutatott a jöteknnykodás, a szegények megsegítésében.

Oly nagyogóban töltötte be Románia királynéjának magasított hivatását, mint kevés uralkodónó előtté.

Amilyen szép volt, olyan nemes. Meglátta az élet mélyén vergődő sok nyomorúságot, nyitva volt lelke a panasz, a jászámára is. S lelke mindig erős, bátorágot, akaratot sugárzott környezetére. Aki épp azért volt nagy, mert minden tettét népért való szeretete, annak anyagi, erkölcsi, kulturális előhaladása iránt való gondolata irányította. Az ország életének minden megnyilatkozásában részt vett.

Bár a halál anyagyalának szárnyasuhánása idegen országban találta, súlyos betegen is hazavágyott az ő népéhez, az ő szereteti köze.

De nemcsak mint uralkodónó volt nagy az elhunyt királyné, de mint irónó is. Munkáit ismerik minden művelt országban. Különösen a gyermekeknek írt munkáiban, meseiben utólerhetetlen. A sinaiai Főlokar kastély festőiben berendezett termeknek varázsa, a csodálatos szépségű virágok, tűzpiros lilomok, a park szökőkútjai, a napfényen zöldaranyban csillogó gyökök, a pompás paripák, bizony könnyedséggel szövdöttek tolla nyomán szebbnél szebb mesékkel.

Meséit, amelyek magyar nyelven is megjelentek, nagy szeretettel és érdeklődéssel olvasgadják a magyar gyermekek is.

A Sinaia-i kastélyban felavatolozott királynét a Cúrtex de Argeji királyi sírboltba helyezték örök nyugalomra férje, I. Ferdinánd király, mellé.

Itt pihen a nagy királyné, aki nemcsak gyermekek, de népe szerető édesanyja is volt, akit méltán gyászol egy egész ország.

Nemcsak a román nép gyászolja ennek a nemes életnek elmulását. Eppen olyan megrendülve állt Mária királyné ravatalánál az ország magyar népe is, amely számtalan esetben tapasztalta nemes szívnek jóását. A magyar népnek királyi-

hűsége nem mai keletű. Egész történelmi múltja a dinasztikus érzésen épül. Így ma is egész lelkevel átérzi az uralkodóház nagy vesztését és őszinte szívvel osztozik a királyi család gyászában.

Igyekszünk az első köztől lenni, akik a román nemzetnek mai nagy gyászában együtt érzünk a közössors jogán az alattvalói hűségnek, a dinasztikus tisztelőnek, a Trón iránt való ragaszkodásnak nemzetünkbe azonosabb értevével.

Mária királyné nincsen többé

Urnába zárt szíve azonban örök szimbóluma marad annak a szeretetnek, amellyel ragaszkodott chez a néphez s chez a földi javakban olyan gyönyörű országhoz. Nevét átveszi a legenda és tovább él halás népeknek lelkében, mint a királyi jószágok mesékre ihlető színpéje. Alakját megmaranyozza a történelem komolysága és elhelyezi a nemzet nagyjainak örökéletű pantheonjában.

Mária királyné éppen elég nagy volt ahhoz, hogy soha ne haljon meg nemzete szívében.

Balcicban, ahonnan az urnő elment

Repülőgéppel a tenger partján

BALCIC, július 31. Mikor indultunk a repülőteréről és mikor érkezünk Balcicba? Nem emlékszem már.

A „LARES” társaság repülőgépe, fantasztikus nyíl pályát írt le, szédítő gyorsasággal szelve át a fellegeket és a kék eget, villámgyorsasággal nyelve a távol-
ségeket és mégis simán, mint egy égi madár. A leszállás is szinte észrevétlenül történt.

És most a tatárok lakta negy-
vezek szük utcán visznek sietős lépteink. A kőfömbök mellett, melyekre a temető felé menet a törökök és tatárok leteszik halottait, találjuk a kicsi Alii, a pupos gyermekét, aki kedvelt vezetőnk.

— Igaz? — kérdi remegő hangon Ali. — Igaz? Meghalt az urnő?

Az „urnő” az elhunyt Mária királyné, aki annyira szeretette Balcicot.

Bólintunk... Igaz...

De Ali nem hiszi, nem akarja hinni, bár egész Balcic gyászba öltözött s mindenki arcán a szomorúság árnyéka van, amire nincsen gyönyör.

Cénoaktól bérletlen és ellátulunk a kék tengeren a „talian” felé — a hely felé, ahol a bronztestű haladók vetik ki hálójukat. Onnan jól látszik Mária királyné csodálatos fehér villája, a mecset fehér dárdájával együtt.

Mária királyné balcici kastélya

Kikötőnk nem messze onnan. Sietve hangot ad a szomorúság és melankólia.

Mária királyné szemének csodálatos fényét hányszor vette erre a kék, zöld, ezüst, opál színt változtató tengerre? A legszebb szemek fényét, a legszebb tengerre...

A csipkés hullám ütemére löktek a legpoetikusabb lélek ritmusai... Mária királyné min-

denkinél jobban szerette a tengeret: imáda. Nem is lehetett volna másképp. Leike a tenger folyékony kristályában találta meg leghűségesebb tükrét.

Mikor Balcic csillagos éjszakája alatt a tenger egyetlen hulláma se rezdült, — Mária királynéban felébredt a költészet álmodó istennője.

Máskor, mikor ólomfellegek borulnak a háborgó tengerre, mely-

nek hullámai mintha fájdalmat panaszkodtak volna, — a királyné a természetnek ebben a jelkészségében a fájdalom egész világát élte át.

Mária királyné szeméi számtalan ízben simogatták e hullámoknak taraját. Mert Ő szerette a tengeret és megértette, mintha hogy szerette és megértette Balcic egész világát, mely mostan gyászolja.

Kastélyja úgy áll most a tengerpartján, fehéren, elhagyottan, mint egy szomorúságában megkövült hatlyu. A kastély előtt a

kőkereszti panaszosan szétárja karjait. Mintha imát mondana... A pártalan elhagyott kert néma, szomorú, szépségtől... Sok virágot leszedtek a Sineában vilték, hogy az Urnő utolsó útján elkísérjék.

Mikor ezveze elhaladunk a ma olyan szomorú kastély előtt, a halászi, aki vezet, összekulcsolja a kezét s imát mond.

És mintha könnyet látunk volna a tengerbe esni, mikor a halászi, bárhajolj, hogy megnézzén valamit a csónak mögött...

Még egy fiatal erő: Eugen Titeanu

BUCUREȘTI, Őtélése a király magas bölcsességével elhatározza, hogy különös jelentőségű teszi a sajtó és a propaganda ügyét. Az Armand Calinescu által vezetett belügyminisztérium mellé szölitotta államtitkári rangban Eugen Titeanút, akiknek munkaköre a sajtó és propagandagyekre fog kiterjedni.

EUGEN TITEANU

a nemzeti sajtó- és propagandagyügyi vezérigazgatóság vezetésével megbízott belügyi államtitkár.

Új fiatal erőt csatlakozik tehát az eddigi erőkhöz, melyek az országot a multban magánaborkra osztó pártkülönbségek nélküli intézik az ügyeket. A régi szembandító táborok kölcsönösen postissal ferítőzötteknek tekintették egymást. Nem csodálásra méltó és erősítő jelenség e ma a nemzeti egység példája ugyanannál a minisztériumnál, pártellen-tétek felett, a közös haza érdekében?

A mai rendszer lecsillapította a polgárháborút, mely erre a tére fenyegetett. Nem csak a mérgező gyűlölködéseket csillapította le és nem csak lefegyverezte a cátilinári társaságokba tömörült gonoszlevegőket, hanem sikerült megbékéltetni a lelkeket is és arra hivatkoztak állítotti a felelős állásokba. Az értékek nemzeti összefogásának példáját adta.

Kétségtelen, hogy a fiatal nemzedék egyik legjelentékenyebb értéke Eugen Titeanu. Kivétel

tehetségű újságíró, kitűnő szónok kifinomult megérzéssel egyéniség, akinek kulturája európai színvonalon áll. Kivételre értéke a fiatal nemzedéknek, melynek tagjai mind strűbben szölitják az állam vezető állásába.

The right man in the right place, mondja az angol a képségekkel rendelkező embert a megfelelő helyen kell felhasználni. Eugen Titeanút újságírórt arra jelölték ki, hogy a nemzeti sajtó és propaganda állami ügyével foglalkozzék. Megfelelő ember, a neki megfelelő helyen.

A sajtó a „negyedik hatalom az államban”. Néha a szólamozás mélységes válságot fedez: a sajtó Romániában a mesebeli Hamupipőke módjára kezelte eddig. Most a megfélelő támogatásban, utbaigazításban, ellenőrzésben foglalkozni, a tömegek nevelése és az állam prosperitása érdekében.

Eugen Titeanunak, a sajtó és a propaganda úgy új államtitkárnak munkaköre és technikai készsége értékes bizonyítéka annak, hogy a sajtó területén új útem fog érvényesülni, a nagy megvalósítók és az összhang útjára, melyben a lakosság egyhangú hozzájárulását hozó népszavazás öia él az ország.

ÉRTESÍTÉS

Tisztelettel van stencemem értesíteni a mélytisztelettel Lupeni és Braia községeit, hogy a Mihai Viteazul ucca (Selegzen házbán) textil, confeciois, kötött és rövidrua üzletet nyitottam, ahol a legkitűnőbb anyagokból a legjobb árúkkal állnak a közönség rendelkezésére. Maradékok kilöcsámra kaphatók, olcsóbban a valódi árnál. Kérem tekintse meg kiralakatomat!

Tisztelettel:

TESZLER

textil, confeciois, rövid és kötöttáru üzlete.

— Az „AGRONOMUL” biztosító társaság népbiztosítási körvényének legutóbbi sorolása alkalmával a megyéből Geva Mihályné lupeni lakó 10,000 lelt nyert 35094 sz. kötvénnyel, mely értéket örömet és meglepetést kellett a népszeker biztosítási intézet ottani nagyszáma ügyféli körében.

Egy délelőtt a bíróságon

Apró, jelentéktelen kis ügyek szerepelnek a napirenden. Verekedés, pofokodás, becsület sértés, hiteltenség, féltékenység, valamint a legfőbb per az elmaradt tartozások miatt indult meg. A folyósó tere van különféle társadalmi emelkevel. Felperes és alperes, megcsérített és sérült fél, egyformán ott áll a bíróság folyósóján és várja türelmemmel, amíg rá kerül a sor. Vannak itt szegény emberek, közepes polgári osztályból valók, puccos nagyságok és hirtelen meggazdagodott emberek. Közös ismerősim Petrosenből és vidékről. Az embereket bizonyos áhitat és elfogultság veszi körül az igazság épületében és mindenki érzi, hogy a bírósági ítélet egyformán sújta azt, aki bűnös.

Legérdekesebb és egyben legutolsó jelenetként játszódik le az egyik ügy lejártyalásánál. Az ügy kissé pikantéria is, amennyiben az egyik vendég, nő alkalmozója nyújtotta be gazdája felesége ellen, aki, "becsületében" sértette meg a nőt. Beadványában arra hivatkozik, hogy urmója olyan szavakat használ vele szemben, amely kimeríti a becsület sértés kritériumát. A tárgyalás megkezdődik és a terem szolga hangosan kiáltja:

- Felig Julia.
- Itt van, hangzik a felelet.
- Sovány Jolán.
- Itt van.

És már bent is állanak a bírósági emelvény előtt. Az alkalmazottan elégséges ruha van, de régi anyagtól. Bubifurát visel, gyűrű van az ujján, arcán olcsó puder és a szája kifejtve, de a cipője ferde sarkú.

Önagysága Sovány Jolán, széles sálalapot hord, kalap van a fején, nagy ridikül a kezében, egy kis séta hátra áll, búszkén néz végig szemével Felig Julián. Kezei nagy idomlatlan kezek. Ujjai tompák, kövérek. Tipikus alkacsnyendőség van benne, de nem Lombrozó típus. Megszokta, hogy adja a nagyot.

Felolvassák a vádiratot, amelynek hallatára Sovány Jolán ideges és szeretne közbeszólni, de csak a szája szelét mozgatja, a kért harapadja és a lábával áll halhatatlan dobog a padón. Mikor a vádiratot felolvassák közboszról anélkül, hogy kérdezné a bírósági:

— Hazugsg bírósági, hogy én olyasmit tettem volna. Nem igaz egy szó sem az egészről, csak ez a nő — és itt végig méri az alkalmazottat, — már a fejemre kaptál nőni és én izütembe ő akart nekem parancsolni.

Az alkalmazott önértetesen ravasz. Nem hagyja szó nélkül a volt gazdasszonya csipős meg-

jegyzéseit és hősiesen kiáltja:

— Az mind igaz bírósági, ami ott írva van. Önagysága fizetéssel fogadott fel és mikor kitért azt felelte, hogy egy meg a fene az én testemet, ha még fizetést is akarok. Keresel eleget — te... és itt egy rám néző sértő kifejezést használ, aztán arra biztatott, hogy menél több italt fogyasztassak el a vendéggel. Keresem is neki, nem panaszkodhatik, csak egy idő óta féltékeny lett és e egyik ismerősömre és azóta nem volt nyugtóm tőle a nem fizetett már három hónapja egy banit sem. De cifrakölni tudott az én pénzemből és meg a pudert is ártból vette magának, hogy a frásztörje ki...

— Ne sértésgesek itt egy más, kiáltott rá a bírósági, aki szigorú tekintettel figyeli a két nőt és már előre lájja, hogy melyik a bűnös.

A gazdasszony ezt a közbe szóllást kiakarta használni és most már ő kezd hangosan beszélni.

— Tecik látni bírósági, milyen nagy szája van. Teszek elképzelni, milyen volt ez a nő nálam. Te jó ég, ha eszembe jutna a napok, amit ezzel kellett töltönnem. És még ő meri mondani, hogy én elkaraktam csábítani az ő udvarlóját! Hát kell nekem az a rühes. Kérem és a nő beleegyezt a becsületembe, pedig én fizetéseket is vagyok és teszek el hinni, hogy az a férfi akivel engem gyanusít, tisztességes ember.

— Férje Önnek? kérdi a bírósági.

Önagysága szeméit lesüti és úgy válaszol:

— Nem kérem. Ismerősöm csak.

Most a leány vég közbe:

— Nagyon közeli ismerősök, mondja mérgesen.

Az asszonyt láthatóan rosszul csap az amit a lány mond és újból mozgólódik. Idegeségében a ridikültjét forogtja és a ki álló hajloknál dugdosza kalapja alá, zsebkendőjével letörli az arcát.

A perben elmarasztaltja önagyságát és egyben arra is kötelezte van, hogy a hátralevőként bért is kifizesse, ami göcsösen azonnali meg is akar tenni, de ügyvédje figyelmezteti, hogy fellebbezhet.

Önagysága azonban nem akar fellebbezni.

— Ilyen nőért nem járok fellebbezést mondja mérgesen.

Vége a tárgyalásnak és mindketten nagy káromgáslal indulnak kifelé a teremből. A folyósón önagysága újból bepuderezte arcát ujjait végig húzza a szemöldökén és indul kifelé a lépcsőn.

A lány a kapuban találko-

zik egy ismerőseivel, aki mo-lyogva érdekeltődik a per ki-

melete iránt, mire a lány csak ennyit felel: Fizetett a vén dög.

Különvélemény

„Parlez-moi d'amour...”

Az ember azt hinni, hogy mindenről inkább aktuális ma beszélni mint a szerelemlről. hiszen ez a gyengéd érzés alaposan hátérbe szorult, amikor a kényer nagy problémáiról van szó, de időnként rá kell eszmélnünk, hogy csatlódtunk.

A szerelem csatái épolymértékben dulanak és gyilkolnak a lázas időkben, mint akkor, mikor még nem szervizáltak reggelink mellé ezer és tízezer halottat a külföldi tudósítások, mikor fuji és vállalháborúk még nem tették hontalanná az embereket szászrejt. A szerelem nem hagyja magát és időnként leadja névjegyét egy revolverlovás kíséretében, nehogy megfellekeszzen arról, hogy ő is létezik a világban.

„Parlez-moi d'amour...” — énekl a világhírű francia chansonnékesi már évek óta, de ezt a refrént nem tudják megúnn az emberek, különösen a nők, akik minden egyebet oly könnyen suttadobnak. F. minden — bármilyen különösen is hangzik — a gyermekekre is vonatkozik, mert amikor a démoni érzés megmarolt egy asszony szívet, számára semmi más nem létezik többé a világban.

A szerelemi tragédiák hősnői csak akkor józandának ki, mikor már a bíróság ítélszéké előtt vacognak és könnyáradatban fulva ismélük:

— Nem tudom, hogyan történt... csak szerettem... szerettem...

Egyik asszony a hitlen kedvesét küldte a másvilágra, a másik csupadór férjét, ez az utóbbi szinte a gyermeke szemelátára követi el szerencsétlen tettét. Ezek a hangos szerelemi csatlók fölirazzák a közvéleményt, de hány tragédia zajlik le csöndben, vér nélkül, nem kevésbé fájdalmasan. Azt hiszem kevesebb hásszaggat kölnék, mint amennyi felbomlik mostanában és az emberek kínos zavarba hozzák egy mást, ha kedves feleségéről, vagy férjéről kérdezősködnék.

Magam is megjártam jóegyháznyászor és éppen ezért elhatároztam, hogy többé senkitől nem fogok a férje, vagy felesége felől érdeklődni. Azt hiszem mindenki ismeri azt a mondatot, "tízbe tenném a kezemért", Magam is használtam ezt, mikor arról volt szó, hogy megvédjem egy gyanuba fogott asszonytársam becsületét én jobb tapasztalatom után elhatároztam, hogy ezt a mondatot teljesen száműzöm és nem teszek többé ilyen könnyelmű

kijelentést. Nem szeretném ugyan megélni a kezemet. Az a különös, hogy az általam ismert esetek közül mindegyikben az asszony kezdte. A nő volt az, aki a szerelemért föloldozta gyermekeit, otthonát, férjét, nyugalmát és a férj, aki megmaradt gyermekei mellett hűségesen s aki nobilisan viselkedett a boldogtalan asszonnyal szemben.

Szándékomban használtam ezt a szót: boldogtalan, mert nem elítélni, de sajnálni kell azt, aki nem tud ellentálni szenvedélyének. Mint ahogy nem lehet feleségségre vonni az örültet, úgy nem lehet tiszta logikát és mértelegest követelni tőle, aki örült szerelmes. Merem állítani, hogy nincs beszámítható állapotban a nő, mikor egész létejalapja a jó hírét és főleg az anyaságot odadobja egy szenvedély miatt, hiszen a tudata alatt él a sejtélem, hogy súlyosan fizetni fog érte egyszer. A fizetés napja pedig holbitozosan elérkezik valamennyi számára, de elkezdődik abban a pillanatban mikor a férj kilep a házszögéből és az egész boldogság az udvarló nyakába szakad. Ennyi boldogság már sok ugyancsak egy imádó számára, aki meglekélk egy kis részel is, a kellemebb részel: a lopott órákkal. Am mit kezdjen az egész nővel az az önvádakkal, idegességekkel, fellokozott vágyakkal telített asszonnyal, aki tőle már most mindenért kárpóltat? Mit kezdjen mindezzel az a fiatal ember, aki a legfőbb esetben fiatalabb, mint a férj, sőt fiatalabb mint az asszony s, aki nem akar mást mint elszókratóni egy kicsit ezekben a pénztelen időkben.

És nem beszél többé szerelemlől az asszonnyal. És fölörköl a hál, a nőben pedig ugyanakkor egekig lángol a kínzó, a gyilkos szeretet. Csak a nő fizet mindent, ezt ne felejtjük el, asszonyok és csak, ha így is vállaljuk, ha így is megéri, akkor ismételteljük az örök refrént:

„Parlez-moi d'amour!” Beszéljen nekem a szerelemlről.

VARNAI ZSÉNI

Olvasóink szíves figyelmébe

Felkérjük igen tisztelt olvasóinkat, akik földőre vagy más pihenő helyre utaznak, hogy címüket okvetlenül közöljék velünk hogy a lapot elküldhesük b. címükre.

(Kerthelyesség az Iparoskub helyiségében. Kifűző ételek és borok. Estélektől zene.

Iparos és Kereskedő Napló

Felkérjük az iparosokat és kereskedőket, hogy vágják ki és őrizzék meg az alábbi közérdekű ulbaigazításokat

Mit kell tudni mindenkinek a tanoncszerződésről:

Tanoncot csak olyan iparos tarthat, akinek iparrendelje van, bűntelme nem volt és polgári jogainak birtokában van. Nőtlen férfi 18 éven aluli nő nem vehet tanuló és magános nő 18 éven aluli fiú.

A tanoncszerződéshez a következők a szükségesek:

A tanulóknak: születési, állampolgársági, iskolai, (legalább négy osztály) és orvosi bizonyítvány, a betegsegélyzőtől, valamint egy 30 Leiről szóló nyugta, ugyancsak a betegsegélyzőtől.

A munkaadónak: erkölcsi bizonyítvány.

A szerződés három évnél kevesebb nem lehet és négy évnél magasabb időre szintén nem lehet kötött.

A tanoncnak minden évben legkevesebb 15 napi szabadság kell adni. Erről a szabadságról lemondani, vagy azt megváltani nem lehet. Az, aki nem adja ki a 15 napi szabadságot minden évben azt a szabadnapok duplájának megadására kötelezi a törvény.

Ha esetleg a szerződés a felszabadulás előtt felbontatik, a munkaadó köteles az eltöltött időről bizonyítványt kiállítani, amelyet a Munkakamara kell idéztet. A bizonyítványban semmiféle olyan dolgot nem lehet beírni, amely keletlenül színbe ténne fel az elbocsátást alkalmazzó személyt.

A felszabadulásról

A tanoncszerződés lejáratát a munkaadó 15 napon belül köteles kiadni a tanulóknak a bizonyítványt. Aki ezt elmulasztja azt a törvény kétféle íre bünteti meg, valamint kártérítést írt meg a tanulóknak, aki e miatt nem tudott elhelyezkedni.

A felszabadulási illeték 300 Lei, mely összeget a betegsegélyzőnél kell befizetni és az összegről szóló nyugtát a kérvényhez mellékelni kell.

A szabadulás alkalmával a tanuló köteles magával hozni: állampolgársági, valamint ha tanoncsikolba jár, onnan is egy bizonyítványt, két fényképet és ezenkívül a bégyletleteket.

Ha a tanonca valamelyik tanoncsikolát sikeresen végze, nem köteles vizsgára állni, ellenben akik megbüktak, vagy nem végeztek el sikeresen a tanoncsikolát, vizsgára vannak kötelezve.

Ha a tanonca a vizsgán megbukik, a bizottság újabb hat hó-

napi időre tanoncságra kötelezi a tanuló. Ilyen esetben az eljárás ugyanaz, mint a rendes tanoncszerződésnél. Elmulasztja még meg, hogy a szerződést harminc napon belül okvetlenül meg kell csinálni és a Munkakamaránál kérté annak beiktatását.

A mesterkönyvekről

A mesterkönyv nem évesz-tendő össze az iparrendelével. A mesterkönyv csak arra való, hogy annak tulajdonosa jogosan kérhesse az iparrendelést kiadását a kamarától, de nem jogjait fel az illető arra, hogy saját számlájára ipart őrözn, amely képesítéshez van kötve.

A mesterkönyvet vizsgálva lehet megszerezni, vagy pedig ha valakinek felő ipariskolája van, vizsga nélkül, valamint azok is vizsga nélkül kaphatnak mesterkönyvet, akik igazolják, hogy képesítésük van és öt éven át vezettek valamely képesített mesterséget műhelyi, vagy megváltak bízva ipari üzemből a munkavezetési és arról igazolványuk van.

A mesterkönyvről 500 Lei illeték kell befizetni a betegsegélyzőhöz.

Az iparrendelvényekről

Iparrendelvény csak olyan egyén kaphat, aki igazolja, hogy valamely mesterséget képesítve van. Kaphatnak iparrendelvényt mások is, ha kötelezik magukat, hogy izz szakkönyvük foglalkoztatnak és egy művezető tartanak nekik mesterkönyve van.

Az iparrendelést illeték 200 Lei, amelyet a betegsegélyzőhöz kell befizetni.

Az, aki műhelyt akar nyitni köteles a megyei közegészségügyi hivatalnál közegészségügyi engedélyt kérni, valamint be kell jelenítenie magát az illetékes adóhivatalhoz, betegsegélyzőhöz és a közegéshez is, hogy ettől és ettől az időtől ipari szándékozik üzni ennek és ennek a közegnek területén.

Az összes ipari képesítéshez szükséges átként a kerületi Munkakamarához kell beadni.

A kereskedelemről

A kereskedelem szabad foglalkozás lehet, azt mindenki szabadon gyakorolhatja, akár van képesítése, akár nincs. Az, aki bármilyen kereskedelmi szándékozik üzni, ezt a szándékát köteles bejelenteni a kerületi Ipari és

Kereskedelmi kamarához, ahol kéri a cég bejegyzését. Ehhez a bejegyzéshez: állampolgársági és erkölcsi bizonyítvány szükséges. Bejegyzésre vannak kötelezve a kereskedőknél kívüli vendéglők,

éttermek, kávéházak és bodogák is, valamint minden olyan cég, amely az üzletből elad valamit, illetve eladásával és vásárlással foglalkozik. Aki elmulasztja bejegyeztesét magát, a törvény szerint 50.000 Leivel büntetendő.

A kereskedő ugyanúgy köteles bejelenteni magát minden más hivatalnál, mint az iparos.

Aki az utolsó tíz évben csődbe került, nem kaphat kereskedői engedélyt.

Ezenkívül a kereskedőnek be kell jelenteni azt is a kamaránál, ha pl. más helyiségre költözik.

Majláth püspök bucsuszózata

Majláth Gusztáv Károly gróf, volt római katolikus püspök, akit a pápa címzetes soteropolis érseknek nevezett ki, bucsuszózatot intézett transilániai híveire. Az érsek alábbi megható bucsusavait a mult vasárnap városunk római katolikus templomában is felolvasták.

„Krisztusban szeretett testvéreim! Isten szent akaratából már harmadik éve vagyok távol az egyházamgyémzöl és testi erőmben megfoglyakoztam is, mind eddig szívemen fekdött annak minden gondja, bánata és öröme. Napról-napra, mint éretem e-gészségemnek gyengülését fokozottab merítéken nehezített vállaimra a felelősség, mely az Úrnak tartozom katolikus hivatást. Ennek kötelességéről megfontolása és saját képességem mérlegelése indított arra, hogy Krisztus helytartója iránti mély hódolattal kérem szentetés-atyánkat, hogy jószágos szeretetével könnyítsen a lelkiismeretemen nehezűd felelősségem, mineten fel szeretett egyházamgyém kermányzásától, melyet negyven éven át jó és balorsban gyenge erőmmel szolgáltam.

A negyven év távlatából fülemben cseng a püspökké szentelés fennsége szertartásának imelme: „Vedd a gyűrűt, a hűség jelét, hogy Isten jegyesét a Szent Egyházat szepletlen hűséggel, szertelenszül őrizzed.” Püspökké szentelésem, az egyházamgyémvel történt egyházem az ő felő gondná állottam szeretett áram iránti hűségemet, közületet a legkisebbnek a fájdalom nekem fajt a legjobban, öröme engem vidított fel mindenekelőtt, jó időkben, rossz időkben „mint tüzben egy őtömén” veletek szentvedtem s boldog voltam, ha a hitnek lángját felgyújthattam reményeteket erősíthettem, szereteteknek tüzet élesztettem. Tudomásotokra akarom hozni testvéreim, hogy megfontolt lépésem a jelen körülmények között inkább hasznára volt az Evangéliumnak s most egyrészt gondom lesz, hogy az osztályrészműköszott kereszt Krisztusveti továbbra is türelmesen viselhessem.

Szívem mélyéből adok hátlat a jó Istennek, hogy hosszú életemnek fogytáig az ő földi helytartójának különös szeretet és segítségét éreztem velem. Most is atyai gondoskodással törpégséimben megoldáshoz segített és szeretetének jelével kitüntetett. Kérlek titeket, hogy szeretett testvéreim, kit Szentségs Átyánk utódomul rendelt, aki eddig is hűséges társam volt, kinek szeretet és ragaszkodást betégségem ideje alatt annyiszor éretem, fogadjátok mindannyian szívetebe, legyelemeszen engedelmeskedjétek neki, imádságaitokkal támogassátok őt nehéz fapóztári munkájában.

Szívből köszönetet mondok nektek szeretett papjaim, munkatársaim és híveim, hogy negyven esztendő alatt szeretetek bősége elismaroztatok. Ebben a pillanatban visszakélekve a köztetek töltött hosszú időre, könnyes szemmel és elszorult szívvel „adok hátlat Istennek érte, megemlékve rólatok imádságaimban.” Életem hátralévő napjaimban „szívükben vagytok, úgy, hogy együtt halunk és együtt élünk.”

Imádkozzatok értelem testvéreim, hogy a keresztviselésben erős maradjak. Szeretettel adom rátok áldásomat. „A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme, Isten szeretete, a Szentlélek közössége legyen mindnyájatokkal, Amen.”

Legszébb és legválasztosabb női kalapok, elegáns kiegészítők, csak Luscigné női kalap-szalongóján, Petrosenben.

(Lupeni község elegáns úri-szalongója: Balázs Dénes, Boros Aladár, Albert és Buró és Kuk István. Kijógsztalan, garantált munkák a legújabb divatot szerint.)

A Napló heti kis könyve

Uj cipőbűzlét nyílik meg a napokban Petroşeni

A napokban nyílik meg Petroşeni, a Str. Regele Ferdinand uca 6 szm alatt szemben a városbázával, „ERIKÁ” néven Petroşeni legújabb úri és női cipőüzlete, Raktáron tart kizárólag csak finom anyagból készült női, férfi és gyermekcipőket, a legszebb és legdivatosabb formában. Mielőtt cipővásárlás előtt beszerznie okvetlenül tekintse meg gazdag cipőraktárunk kirakatát.

Tisztelettel:

Erika

cipőszalon, Petroşeni.

— Kíttüntetés. Stanca Ioan gör. keleti esperesné, Ölelése a a királyi, kulturális érdemeinek elismeréseképpen a „Meritul Cultural” másod osztályú érdemrendjével tüntette ki.

Uj sönagyáruda Petroşeni. A helybeli Banca Populară „Parângul” amelynek kuciorakata van nagyban eladásra, az elmúlt napokban sönagyárudát létesített a Str. Principe Carol uca 5 szm alatt. Az uj sönagyárudát az állami egyedárusítás hivatalának engedélyével működik és állandóan raktáron tart söt, viszont eladók részére.

— Hivatalos órák a köz-hivatalokban. A felsőbb hatóságok uj hivatalos órái a következők: Vasárnap és a törvényes ünnepek utáni napon délután fél nyógtól fél nyóig. Egyéb a pokon reggel fél nyógtól délután fél kettőig. Hetenkint csak kettő kedden és pénteken van hivatali délután is 16 órától 19-ig. Felhívjuk a közönséget mindenütt a szilvígyében, hogy csak fenti időkben keressek fél a köz-hivatalokat, mert más alkalommal nem intézhetnek semmit.

— Kovács József, bádog mester Vulcan, Str. Morii 9, elvállal mindenféle bádogos munkát felelősség mellett és a legjobb kivitelben.

— Legszebb élő virágok, nagy választékban és rendelkezésre is állandóan kapható Zöldíne virágüzletében Petroşeni, Uránia mozgó épület, a Carmen cipőruházzal mellett.

Jó és izletes kukrász-sütemények

fagyalt, bonbon és más különlegességek állandóan kaphatók a **SPORTKUKRÁSZDÁBAN**

Petroşeni

szemben a Bucureşti kávéházal

— Halálhíradások. Egy nagyvön derék és átlátszóan közismert, mindenki előtt nagy tisztelések és szeretetnek örvendő uriaszóna költözött el az elmúlt napokban az első sorából Petroşeni, Marek Mórné, született Messinger Berta személyében. A halál árnylag fiatalon, 68 éves korában ragadta el a Petroşeni társaságnak ezt a jószívű asszonyt, akinek segítő jó keze mindig csak adott azoknak, akik nek szűkségük volt Marek Mórné áldásos segítségére. Temetésén megjelent a város nagy közönsége és átlátszó részvét mellett kísérték utolsó útjára.

Az elhunyt nagyszonyban Marek Mór, villanytelep igazgató feleségét, gyermekei a jó édes anyát, a rokonok és ismerősök pedig a legjobb barátai és testvért gyászolták az elhunytban.

— Gyűgyancsak a napokban halálozott el Petroşeniben idős Urlich István, nyugdíjas 73 éves korában és házasságának 51-ik évében. Az elhunyt Urlich István az elmúlt évben ünnepelel arany lakodalmát, amely alkalomból gyermekei melegen ünnepeleltek a ritka házassági évfordulót megért párt és szép ajándékkal leplek meg az aranylakodalmát megért tiszteletre érdemes szűkséket.

Idős Urlich István temetése nagy részvét mellett ment vége és ismerősök és tisztelők sokasága kísérté utolsó útjára.

Mindkét gyszában élő családnak őszinte részvétét küldi a Napló.

— Köszönetnyilvánítás. Ezuton monduk hálás köszönetet mindazoknak, akik felejtethetetlen jó feleségem, édes anyánk, rokonunk és testvértünk, Marek Mórné temetésén résztvettek és jelenléttükkel fájdalomunkat enyhítették.

Petroşeni 1938 júl. hó.

A gyszázoló Marek család.

— Szövetkezeti borpince nyílt meg az elmúlt napokban Petroşeni, a Str. Principe Carol (Malea) ucaiban a Perl féle házban, ahol igen előnyös árban kaphatók állandóan az egész országban híres: Ighiu, Sard Telen és Bucerdie (Alba megyei borok.

A bortermelők szövetkezete amelynek keretében eladásra kerülnek a legjobb fajta borok, nem pályázik a nyereségre, csak a minimális haszonra és a saját tagjainak borait árultja, miért is nagy gondat és súlyt helyez arra, hogy a legjobb italokat tartja raktáron, amelyről a nagy közönség is meggyőződhetik a borlerek helyiségében, amely egész nap nyitva van.

— Kiadó, Petroşeni 5 szoba, konyha, pincze és kertelyiségből álló lakás, a Str. D. Cernavie uj tisztviselő telepen. Értekezni lehet a kiadóban.

— Erdei Ferenc: Parasztok. Parasztok nincsenek kezdetől fogva és nem is maradnak főnn örök időkre. A parasztság folytonos társadalmi harcok egyik állomása: lett, van és elmúlik, s átadja helyét más társadalmi rétegeződésnek. Erdei Ferenc: Parasztok című könyvében az európai parasztság változó típusai jelennek meg, mint ennek a különböző társadalmi világának eleven és izgalommal telte megtestesítései.

A magyar paraszt mint a legkritikusabb paraszttípus jelenik meg több európai sorstársai között, az összehasonlítás révén szint és igazi értelem nyer mind-azt, amit a magyar parasztról az utóbbi évek különös érdeklődése során megtanultak. Az író aki maga is végigélt a parasztléte minden stációját, tökéletesen egybeolvad a tárggyal írást meleg szubjektív tázi meggyőzővé.

Erdei Ferenc Parasztok című műve az Athenaeum kiadásában jelent meg, „Magyarország felfedezése” c. sorozatában. Az első kötet Főja Géza: „Viharsarok” három kiadásban teljesen elfogyott és nem kapható. A második kötet Erdei Ferenc: „Futóhomok” fűtve 139 Lei, költve 165 Lei. Erdei Ferenc „Parasztok” ugyanolyan szép kiállításban csak fűtve jelent meg, ára 165 Lei minden könyverkeskedésben vagy Lepageán Cluj. Kérje az Athenaeum ujdonságok jegyzékét.

Legszebb és legművészelebb fényképek a

Foto Artistic

szalonban készülnek

PETROŞENI

Str. Regele Ferdinand szemben a Zárdával (Nemes ház)

42 fokos

a jókedv

a Bucureşti kávéházban.

Minden este Szatmári zenekara muzsikál

Legszebb és legdivatosabb férfiruhák, a legújabb divat szerint: **Ovits Ferenczánál, Petroşeni.**

— Sir Galahad: Bizánc. A kultúrtörténeti munkák sorozata markáns uj könyvvel gazdagodott, Sir Galahad: Bizánc című munkájával. Bizánc a rejtélyeknek, misztikus, kódbeutakról utalkodóknak, hadvezéreknek és ceremóniáknak fogalmát testetleli meg számunkra. A világnak egyetlen birodalma sem volt, amelyről annyira hamis elképzelések kerengtek volna, mint erről a birodalomról, mely a nagy római imperium tradíciót mentette át a maga különös formáiba. Ennek a római civilizáció késői uj ágának nem született elhatározó folytatása mai kultúránkban, ha a törvényalkotást leszámítjuk. A mai nyelv csak a „bizantinizmus” szót örítte meg belőle, mely a korrupszációnak, hajbókolanak jelzője. Aki előlvasza Sir Galahad könyvét csodálkozva látja, hogy Bizánc hatalma, jórészt népi politikát követő császárak boldog, mely, harmonikus kulturájú birodalma volt — s az legalmas fejezetek során a gazdag tudományos adatok mellett egy nagy állam gyönyörű lendületének és megázó bukásának eleményével gazdagodik.

Sir Galahad: Bizánc című műve az Athenaeum kiadásában jelent meg, az Európai Kultura Története sorozatában, amelynek alábbi kötetei: Homo: Római kultura Croiset: Görög kultura. Kötje vászonkötésben számos illusztrációval 198 Lei minden könyverkeskedésben, vagy Lepageán Cluj, Kérje az Athenaeum ujdonságok jegyzékét.

Az

„Agronomul”

Általános Biztosító R. T.

köt a legelőnyösebb feltételek mellett élet, tűz és betörés biztosításokat.

Júlvölgyi képviselő:

Herz Károly

Iroda: Str. Regele Ferdinand 64. (Herz ház.)

— ELADÓ egy teljesen jó karban levő fűszerüzlet berendezés Ertekezni lehet Rosenbaum Victoránál, Petroşeni, Guld ház.

Mindenféle kárpitos munkát, matrácok, paplanok készítését, butorok behúzását legelőnyösebben vállal

Indig Leopold

kárpitos
PETROŞENI.

D-ale D-iel.
Tek.

urak — urának

Str.

ELEGANS nõi, férfi és gyermekcipõket, legszebb és legértékesebb kivitelben, kedvezményes fizetési feltételekkel is, a

cipõ áruházban vásárolhat, PETROȘENIBEN.

— Leon Homo A római kultúra. A világtörténelem egyik legnagyobb és legmaradhatóbb hatása alakult a római kultúra. Erről a kultúráról nem mondtunk többet, mint ha azt mondjuk hogy egész európai kultúránk jövedelmén addig terjed határain, ameddig a nagy római imperium nyúlt. Alkalmazkodott és katonai szervezés tekintetében a római nép minden idők legnagyobb csodája, politikai, erkölcsi és technikai tekintetben a világ nevelője volt irodalma, művészete ma is maradandó hatást gyakorol. Ennek a mérhetetlen jelentőségű és roppant gazdagságú szellemi és politikai képződménynek számos tudósa és kutatója akad az idők folyamán, de egy sem volt, aki nagyobb alaposággal és tudós felkészültséggel tárgyalta volna a római nép kultúrájának történetét mint Leon Homo, e könyv szerzője. E titéményes népet egész pályafutásával a kiváló tudós az adatai roppant gazdagságával és megírás készségével olyan bravúrral írta meg, amely ezt a könyvet minden kultúrát ember számára nélkülözhetlenné teszi.

Leon Homo: A római kultúra c. kötet az Athénai kiadásában jelent meg. Az Európai Kultúra Története sorozatban. Ára kötet, számos képmellett 198 Lei. A kultúra sorozat megelőző kötetét Croiset: A görög kultúra ugyancsak vászonkötésben és képekkel színt 198 Lei. Minden könyvkereskedésben, vagy Legamend Cluj. Kérje az Athenaeum kiadványok teljes jegyzékét.

Nyomatványait szerezze be a

Berger

nyomdában, Hategen.

Mindenféle butorok hálók, ebédlők, valamint konyha berendezések, saját készítményű, legjobb kivitelben állan dóan kaphatók kedvező fizetési feltételek mellett

Fuchs Sándor
butorlerakatóban,

Petroșeni,
Str. Regele Ferdinand 28.

Hirsch Rudolf

Fest mindenféle tisztít

ruhaneműi

a legolcsóbb áron.

PETROȘENI
Str. Avram Stancu 13

— Gárdos Adolf divatruház az elmúlt napokban új helyiségebe a volt Carmen cipőüzlet helyére költözött. A cég régi neve, szolid kiszolgálási rendszere kitűnő árai, a legdivatosabb kelmék rakára, minden reklámmal többet jelent. Gárdos cég ez a kellemes érdekes újítást vezetett be. A cég elhatározta, hogy az első évönök, aki 5000 Lei értékű árut vásárol, négy méter finom selymet, aki 4000 Lei értékben vásárol, egy értékes szép szövöt ruhát, míg aki 3-00 Lei értékben vásárol a Gárdos cégnél az egy elefendő lenvászonruhát kap teljesen díjtalanul ajándékba.

— Eladó ház két szobával, konyhával, mellékhelyiséggel, valamint pincze lakással együtt. Értekezni lehet a kiadó hivatalban.

DACIA-ROMÂNĂ

Soc. gen. de asigurare, București

Az ország legnagyobb biztosító intézete.

Alapítók, tartalék és fedezetek: 423.066.777 Lei. — 1936-ban kifizetett károk összege: 33.376.333 Lei. — Az intézet fennállása óta kifizetett károk 1.816.044.442 Lei lesznek ki.

Megyei és zsilvölgyi főképvisele:

Mike János, Petroșeni, Joannovits féle ház.
Kot éiel, balcsot és tüzbiztosításokat iértékelt díjszabás mellett.
Legbiztosabb befektetés egy DACIA biztosítás.

Uzina Electrica S.P.A.

PETROȘENI — Anyagraaktára

tart mindennemű magas és alacsony feszültségű szerelési anyagokat. — Csillárak izzólámpák és főzőkészülékek.

legutányosabb áron, valamint Standard, Philips és Nóra Rádiókban, és rádióalkatrészekben nagy raktára minden igényt kielégít. A Rádió osztály Petroșeni Bul. Regele Ferdinand, Marek házban van.

STICLĂRIA WEISS

PETROȘENI.

Képektervezés gyári áron!

A jándék tárgyakban negy választék!

Fábiálvegre és üvegezésre kérjen ajánlatot!

Szemben a befelagsodlyzövol

L. Schäffer

PETROȘENI.

Rum, likör és cognagyár. Borpincészet, sör és szeszes italok nagyraktára.

Hangulatos kerthelyiség az Iparosklub helyiségében

Allandóan kitűnő zene.

Legjobb ételek és italok a legolcsóbb áron és minden időben

Vezető Jéger Ferenoz.

Frissen csapolt sör. Abonánsokat újból elfogad.
Győződjön meg e hirdetés valóságáról.

— Legjobb kalap, egy Grünberger kalap. C.H.T.C. (Lakadalmakra legszebb és legolcsóbb csokrok, szomgyi-ruhák, Petroșeni).

NAPLO. Megjelenik havonta kétszer. Előfizetési árak: Egy évre 120 Lei. Fél évre 50. Negyed évre 45. Egy hónapra 15 Lei. Bankoknak, részvénytársaságoknak, egyesületeknek, hatóságoknak stb.

Hirdetések tarifa szerint vételek fel.

Szerk. és kiadóhivatal Petroșeni.

Tipografia Berger, Hateg.